Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (десети състав)

11 септември 2025 година*

„Преюдициално запитване — Обща външна политика и политика на сигурност — Регламент (ЕС) № 269/2014 — Ограничителни мерки, приети с оглед на положението в Украйна — Член 2 — Замразяване на финансови средства и икономически ресурси — Дерогации — Член 4, параграф 1, букви а), б) и г) — Освобождаване на определени средства за специфични разходи — Заплащане на такса за вписване и на фиксирана вноска при подаване на жалба за отмяна срещу решение за прилагане на този регламент — Включване“

По дело C-384/24

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Raad van State (Държавен съвет, Белгия) с акт от 21 май 2024 г., постъпил в Съда на 29 май 2024 г. в рамките на производство по дело

Russisch-Kirgizisch Ontwikkelingsfonds

срещу

Belgische Staat,

СЪДЪТ (десети състав),

състоящ се от: D. Gratsias (докладчик), председател на състава, E. Regan и B. Smulders, съдии,

генерален адвокат: R. Norkus,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

– за белгийското правителство от C. Pochet, L. Van den Broeck и M. Van Regemorter,

– за Европейската комисия от M. Carpus-Carcea, L. Haasbeek и L. Puccio,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

* Език на производството: нидерландски.

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 2, член 4, параграф 1, букви б) и г) и член 9 от Регламент (ЕС) № 269/2014 на Съвета от 17 март 2014 година относно ограничителни мерки по отношение на действия, подкопаващи или застрашаващи териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна (ОВ L 78, 2014 г., стр. 6, и поправка ОВ L 140, 2022 г., стр. 62), изменен с Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1985 на Съвета от 20 октомври 2022 г. (ОВ L 272I, 2022 г., стр. 1) (наричан по-нататък „Регламент № 269/2014“), член 19, параграф 1 ДЕС, член 57, първа алинея ДФЕС и член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между Russisch-Kirgizisch Ontwikkelingsfonds (Руско-киргизки фонд за развитие, наричан по-нататък „РКФР“) и Belgische Staat (белгийската държава), представлявана от Министъра на финансите, във връзка с отказа на ръководителя на генерална дирекция „Държавен бюджет“ на Министерството на финансите да уважи искане на РКФР на основание членове 6 и 6б от Регламент 269/14 за предоставяне на разрешение за извършване на превод на средства по една от сметките на фонда.

Правна уредба

Правото на Съюза

3 Съображение 6 от Регламент № 269/2014 гласи:

„В настоящия регламент се зачитат основните права и се съблюдават принципите, признати по-специално от [Хартата], и по-конкретно правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес и правото на защита на личните данни. Настоящият регламент следва да се прилага съгласно тези права и принципи“.

4 Член 1 от този регламент предвижда:

„За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

[…]

е) „замразяване на финансови средства“ означава предотвратяване на движението, прехвърлянето, изменението, използването, достъпа или боравенето с финансови средства по всякакъв начин, който би довел до промяна в техния обем, количество, местонахождение, собственост, владение, вид, предназначение или друга промяна, която би позволила използване на финансовите средства, включително управление на портфейл;

[…]“.

5 Член 2 от посочения регламент предвижда:

„1. Замразяват се всички финансови средства и икономически ресурси, които са собственост или се владеят, държат или контролират от някое от физическите или юридически лица, образувания или органи, или от свързаните с тях физически или юридически лица, образувания или органи, изброени в приложение I.

2. Не се предоставят, пряко или косвено, никакви финансови средства или икономически ресурси на физическите или юридически лица, образувания или органи, или на свързаните с тях физически или юридически лица, образувания или органи, изброени в приложение I, или в тяхна полза“.

6 Съгласно член 4, параграф 1 от същия регламент:

„1. Чрез дерогация от член 2 компетентните органи на държавите членки могат, ако счетат за нужно, да разрешат освобождаването на определени замразени средства или икономически ресурси или достъпа до определени замразени средства или икономически ресурси, след като преценят, че въпросните средства или икономически ресурси са:

а) необходими за задоволяване на основните нужди на физическите или юридическите лица, образуванията или органите, изброени в приложение I, и на членове на семейството на тези физически лица, които са на тяхна издръжка, включително за заплащане на хранителни продукти, наем или ипотека, лекарства и медицинско лечение, данъци, застрахователни премии и такси за комунални услуги;

б) предназначени изцяло за плащане на разумни по размер професионални хонорари и за възстановяване на направени разходи, свързани с предоставянето на правни услуги;

в) предназначени изключително за плащане на такси или разходи за услуги за текущо държане или поддържане на замразени финансови средства или икономически ресурси; или

г) необходими за извънредни разходи, при условие че най-малко две седмици преди да издаде разрешение, съответният компетентен орган е уведомил компетентните органи на другите държави членки и [Европейската комисия] за основанията, поради които смята, че следва да бъде издадено конкретното разрешение; или

д) платими по или от банкова сметка, принадлежаща на или държана от дипломатическа мисия, консулска служба или международна организация, ползваща се с имунитет в съответствие с международното право, доколкото тези плащания са предназначени за служебните цели на дипломатическата мисия, на консулската служба или на международната организация“.

7 Чрез дерогация от член 2 от Регламент № 269/2014 членове 6 и 6б от този регламент предвиждат освобождаване на определени замразени финансови средства или икономически ресурси или предоставянето на определени финансови средства и икономически ресурси в конкретни случаи, които са изброени.

8 Съгласно член 9, параграф 1 от този регламент:

„Забранява се съзнателното или преднамереното участие в дейности, чийто предмет или ефект се състои в заобикалянето на мерките, посочени в член 2“.

Белгийското право

Закон за създаване на бюджетен фонд за допълнителна правна помощ

9 Член 4, параграф 4 от Wet tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand (Закон от 19 март 2017 г. за създаване на бюджетен фонд за допълнителна правна помощ) (Belgisch Staatsblad, 31 март 2017 г., стр. 46565) гласи:

„Пред Държавния съвет се дължи вноска във фонда […] при подаване за иск за обезщетение за поправяне на извънредни имуществени или неимуществени вреди, касационна жалба, иск за обезщетение във връзка с незаконосъобразен акт или действие, искане за приемане на временни мерки в административно обезпечително производство, възражение, искане за отмяна по молба на трето лице или ревизионна жалба.

[…]

Пред Държавния съвет или пред Съвета за спорове, свързани с чужденци, страната, която е получила допълнителна правна помощ или на която е била предоставена правна помощ, не дължи вноска във фонда.

[…]“.

Общ процедурен правилник на Държавния съвет

10 Член 66, параграф 1 от Besluit van de Regent tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Регентски указ от 23 август 1948 г. за установяване на производството пред отдела по административни спорове на Държавния съвет) (Belgisch Staatsblad, 23 август 1948 г., стр. 6821), в редакцията му, приложима към спора в главното производство (наричан по-нататък „Общият процедурен правилник на Държавния съвет“), предвижда:

„Разноските включват:

1° таксите, посочени в член 70;

[…]

6° вноската, посочена в член 4, параграф 4 от Закона от 19 март 2017 г. за създаване на бюджетен фонд за допълнителна правна помощ“.

11 Член 70, параграф 1 от Общия процедурен правилник на Държавния съвет гласи:

„Заплаща се такса от 200 евро при:

[…]

2° подаване на жалба за отмяна срещу действия и актове […]

[…]“.

12 Съгласно член 71 от посочения правилник:

„Таксите, посочени в член 70, и вноската, посочена в член 66, 6, се заплащат чрез превод или внасяне по банкова сметка на компетентната служба на Министерството на финансите.

В момента, в който възникне задължение за плащане на такса или на вноската, посочена в член 66, 6, главният секретар на секретариата отправя до задълженото лице платежно искане с детайлна информация, която обвързва дължимото плащане с процесуалния акт, за който то се отнася.

[…]

Ако в 30-дневен срок от получаване на платежното искане средствата не постъпят в сметката по параграф 1, по искане на определения съдебен помощник главният секретар на секретариата уведомява заинтересованото лице, че съдебният състав в зависимост от случая ще счете подаването на искането, жалбата или възражението за неизвършено или ще заличи вписването им, освен ако в 15-дневен срок заинтересованата страна не отправи искане за изслушване.

[…]

Ако заинтересованата страна поиска да бъде изслушана, председателят или определен от него член на Държавния съвет призовава страните да се явят в кратък срок. Във връзка с това искането за изслушване се съобщава на противната страна, а при необходимост и на встъпилата страна.

След изслушване на становищата на страните и на определения съдебен помощник съдебният състав се произнася незабавно с решение, с което приема подаването на искането, жалбата или възражението за неизвършено или заличава вписването им, освен ако не се докаже, че е налице непреодолима сила или непредотвратима грешка“.

13 Съгласно практиката на Grondwettelijk Hof (Конституционен съд, Белгия) предвидената в член 70 от Общия процедурен правилник на Държавния съвет такса (наричана по-нататък „таксата за вписване“) и фиксираната вноска в бюджетния фонд за допълнителна правна помощ, посочена в член 66, 6 от този правилник (наричана по-нататък „фиксираната вноска“), представляват данъци по смисъла на Конституцията.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

14 РКФР е образувание, чиито финансови средства в Euroclear Bank NV са замразени на основание член 2 от Регламент № 269/2014 . Всъщност, както е видно от решението от 26 януари 2023 г. на ръководителя на генерална дирекция „Държавен бюджет“ към Министерството на финансите, което се оспорва по главното производство, двама от членовете на петчленния състав на управителния орган на РКФР, най-висшият орган за вземане на решения на това образувание, са членове на руското правителство, а трети е член на VEB.RF, институция за финансово развитие, която в качеството на образувание е включена в списъка, съдържащ се в приложение I към този регламент.

15 РКФР подава до главна дирекция „Държавен бюджет“ три последователни искания за предоставяне на разрешение на Euroclear Bank да преведе по една от сметките на фонда средства в размер на 162 945 017, 64 щатски долара (USD). По-конкретно, в третото искане, подадено на 4 януари 2023 г. на основание членове 6 и 6б от посочения регламент, РКФР иска да бъде разрешено на банковата институция, от една страна, да преведе финансовите средства, а от друга страна, да освободи сума и ценни книжа с оглед на тяхната обмяна и продажба до посочения размер, като получената сума бъде внесена по една от сметките му.

16 С решение от 26 януари 2023 г. ръководителят на генерална дирекция „Държавен бюджет“ към Министерството на финансите отхвърля исканията. В това отношение той приема, че според последната информация, с която разполага, трите физически лица, посочени в точка 14 от настоящото съдебно решение, били членове на най-висшия орган за вземане на решения на РКФР и имали правото да упражняват доминиращо влияние върху него. Поради това средствата на РКФР в Euroclear Bank следвало да останат замразени, доколкото РКФР не е доказал, че действително не се намира под контрола на лице или образувание, по отношение на което е наложено замразяване на финансови средства.

17 На 6 април 2023 г. РКФР подава жалба срещу това решение пред Raad van State (Държавен съвет, Белгия), който е запитващата юрисдикция. Срокът за плащане на дължимите във връзка с подаването на жалбата такса за вписване и фиксирана вноска в размер общо на 224 евро изтича на 14 август 2023 г. РКФР обаче внася сумата по предназначената за това сметка едва на 1 септември 2023 г.

18 На 14 септември 2023 г. запитващата юрисдикция уведомява РКФР за информацията по член 71, параграф 4 от Общия процедурен правилник на Държавния съвет. В съответствие с посочената разпоредба РКФР прави искане да бъде изслушан. Страните са призовани за изслушване, което е проведено на 28 февруари 2024 г.

19 В искането си, първо, РКФР твърди, че не е могъл да извърши плащането на таксата за вписване и на фиксираната вноска своевременно поради замразяването на неговите финансови средства в Euroclear Bank в резултат на решението, посочено в точка 16 от настоящото съдебно решение, което е взето на основание член 2 от Регламент № 269/2014 . Второ, РКФР счита, че налагането на предвидената в член 71, параграфи 4—7 от Общия процедурен правилник на Държавния съвет санкция за просрочено плащане, а именно подаването на жалбата му да се счита за неизвършено или вписването ѝ да се заличи, било явно несправедливо и ограничавало по очевидно непропорционален начин правото му на достъп до правосъдие. В това отношение той подчертава, че е сезирал запитващата юрисдикция именно защото считал, че със спорното решение средствата му неправилно не били освободени. Трето, РКФР твърди, че ставало въпрос за случай на непреодолима сила и поради това посочената санкция не можело да бъде наложена.

20 По време на етапите на подготовката на делото запитващата юрисдикция приканва страните да изразят в съдебното заседание становище по въпросите относно:

„1° (въпрос 1) (не)съществуването на възможност съгласно [Регламент № 269/2014] жалбоподателят да поиска (и да получи) разрешение за освобождаване на определени замразени финансови средства или икономически ресурси или предоставянето на определени замразени финансови средства или икономически ресурси, когато в случая въпросните средства и икономически ресурси са предназначени изцяло за заплащане на

такса за вписване [вж. по-специално член 4, параграф 1, буква б) от посочения регламент, както и всяка друга разпоредба (от този или от друг регламент), която страните евентуално биха могли да посочат] и,

– подвъпрос А: ако се приеме, че такава възможност съществува, поискал ли е жалбоподателят (своевременно) такова разрешение от „компетентния орган“ — като се има предвид, че за да се отговори на този въпрос, в случая следва да се съобрази Насока 80 от „Най-добрите практики на [Европейския съюз] за ефективно прилагане ограничителни мерки“ (№°10572/22 от 27 юни 2022 г. на Генералния секретариат на Съвета [на Европейския съюз]) — и при утвърдителен отговор, как се е произнесъл по искането „компетентният орган“. С отговора следва да се представят документи.

2° (въпрос 2) (не)съществуването на възможност за жалбоподателя да получи правната помощ, предвидена в член 78 и следващите от Общия процедурен правилник [на Държавния съвет] във връзка с таксата за вписване“.

21 В отговор на тези въпроси РКФР твърди, че член 4, параграф 1, буква б) от Регламент № 269/2014 не е приложим в случая. В подкрепа на твърдението си той посочва, от една страна, че таксата за вписване и фиксираната вноска са данъци, събирани от публичните органи. От друга страна, твърди, че запитващата юрисдикция не била доставчик на услуги с оглед на определението на понятието „услуги“ по член 57 ДФЕС. По-конкретно запитващата юрисдикция не упражнявала икономическа дейност като посочените в тази разпоредба. Следователно таксата за вписване и фиксираната вноска не представлявали разходи, свързани с предоставянето на правни услуги. Поради това РКФР заключава, че член 4, параграф 1, буква б) не му давал право да поиска и да получи разрешение за освобождаване на определени замразени финансови средства или икономически ресурси. Той допълва, че към настоящия момент срокът за обработването на искания за освобождаване на основание на Регламент № 269/2014 бил няколко месеца, поради което решение по такова искане щяло при всички положения да се получи твърде късно. Поради това той поддържа довода си, че в случая била налице непреодолима сила, която е пречка за прилагането на санкцията, предвидена в член 71, параграфи 4—7 от Общия процедурен правилник на Държавния съвет.

22 Противно на това ответникът в главното производство от своя страна твърди, че член 4, параграф 1, буква б) от Регламент № 269/2014 давал възможност на РКФР да поиска и да получи освобождаване или достъп до финансови средства и икономически ресурси, стига тези финансови средства и икономически ресурси да са предназначени изцяло за плащане на таксата за вписване. РКФР обаче не бил подал подобно искане, поради което в случая не били налице непреодолима сила или непредотвратима грешка по смисъла на член 71, параграф 7 от Общия процедурен правилник на Държавния съвет.

23 За сметка на това страните не спорят, че РКФР няма достъп до предвидената в член 78 и следващите от Общия процедурен правилник на Държавния съвет възможност за правна помощ.

24 Предвид гореизложеното запитващата юрисдикция констатира, че е налице несигурност по отношение на това дали член 4, параграф 1, буква б) от Регламент № 269/2014 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска да се квалифицират като „разходи, свързани с

предоставянето на правни услуги“ по смисъла на тази разпоредба таксата за вписване и фиксираната вноска, които трябва да бъдат заплатени при подаване на жалба пред запитващата юрисдикция срещу национална мярка за прилагане на Регламент № 269/2014 .

25 По конкретно запитващата юрисдикция иска да се установи дали е възможно да се даде различно от направеното от РКФР тълкуване на посочената разпоредба в смисъл, че от обхвата на понятието „правни услуги“ не се изключва предоставянето на правни услуги по подпомагане или представляване на санкционирано като РКФР юридическо лице в рамките на или във връзка с подаването пред национална юрисдикция на жалба срещу национална мярка за прилагане на Регламент № 269/2014 , както и дали подобно тълкуване не допуска да бъдат квалифицират като „разходи, свързани с предоставянето на правни услуги“, за които би могло да бъде предоставено освобождаване, таксата за вписване и фиксираната вноска, чието заплащане е необходимо за поддържането на жалба от този вид.

26 Освен това запитващата юрисдикция отбелязва, че при необходимост следва да се вземе предвид основното право на достъп до правосъдие, гарантирано в член 47 от Хартата и припомнено в съображение 6 от Регламент № 269/2014 — евентуално във връзка със задължението на държавите членки по член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС да установяват правните средства, необходими за осигуряването на ефективна правна защита в областите, обхванати от правото на Съюза. Запитващата юрисдикция посочва също така, че според РКФР следва да се вземе предвид и член 57 ДФЕС.

27 Накрая, запитващата юрисдикция отбелязва, че ответникът в главното производство се позовава и на предвидената в член 4, параграф 1, буква г) от Регламент № 269/2014 възможност за освобождаване на определени замразени финансови средства или икономически ресурси, ако са „необходими за извънредни разходи“. Тя счита, че правилното тълкуване на последния израз също е относимо към настоящия спор, доколкото се поставя въпросът дали таксата за вписване и фиксираната вноска попадат в обхвата на този израз.

28 При тези обстоятелства Raad van State (Държавен съвет) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Трябва ли член 4, параграф 1, буква б) от [Регламент № 269/2014] — евентуално във връзка с членове 2 и 9 от този регламент и с определението на понятието „услуги“ в член 57, параграф 1 [ДФЕС], с гарантираното в член 47 от [Хартата] основно право на достъп до правосъдие, както и със задължението на държавите членки по член 19, параграф 1, втора алинея [ДЕС] да установяват правните средства, необходими за осигуряването на ефективна правна защита в областите, обхванати от правото на Съюза — да се тълкува в смисъл, че таксата за вписване и [фиксираната вноска], които съгласно националното право са наложени на жалбоподателя и които съгласно това право се квалифицират като данъци, дължими при подаване на жалба до национална юрисдикция срещу национална мярка за прилагане на [Регламент № 269/2014], са изключени от посочените в споменатата по-горе разпоредба от регламента „разходи, свързани с предоставянето на правни услуги“, в резултат на което компетентните органи не могат да разрешават освобождаване на определени средства или икономически ресурси за плащането на тази такса за вписване и на тази вноска, дължими във връзка с жалба срещу национална мярка за прилагане на [Регламент № 269/2014]?

2) Трябва ли член 4, параграф 1, буква г) от [Регламент № 269/2014] — евентуално във връзка с членове 2 и 9 от този регламент, с гарантираното в член 47 от [Хартата] основно право на достъп до правосъдие и със задължението на държавите членки по член 19, параграф 1, втора алинея [ДЕС] да установяват правните средства, необходими за осигуряването на ефективна правна защита в областите, обхванати от правото на Съюза — да се тълкува в смисъл, че таксата за вписване и [фиксираната вноска], които съгласно националното право са наложени на жалбоподателя и които съгласно това право се квалифицират като данъци, дължими при подаване на жалба до национална юрисдикция срещу национална мярка за прилагане на Регламент [Регламент № 269/2014], са изключени от съдържащия се в споменатата по-горе разпоредба от регламента израз „необходими за извънредни разходи“, в резултат на което компетентните органи не могат да разрешават освобождаване на определени средства или икономически ресурси за плащането на тази такса за вписване и на тази вноска, дължими във връзка с жалба срещу национална мярка за прилагане на [Регламент 279/2014]?“.

По преюдициалните въпроси

29 В самото начало следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика в рамките на въведеното с член 267 ДФЕС производство за сътрудничество между националните юрисдикции и Съда задачата на последния е да даде на националния съд полезен отговор, който да му позволи да реши спора, с който е сезиран. С оглед на това при необходимост Съдът може да преформулира въпросите, които са му зададени. Освен това може да се наложи Съдът да вземе предвид норми от правото на Съюза, които националният съд не е посочил във въпросите си (решение от 5 декември 2019 г., Centraal Justitieel Incassobureau (Признаване и изпълнение на финансови санкции), C-671/18, EU:C:2019:1054, т. 26 и цитираната съдебна практика).

30 В случая, от една страна, поставените въпроси по същество се отнасят до възможността на държавите членки да разрешат на основание член 4 от Регламент № 269/2014 и чрез дерогация от член 2 от този регламент освобождаването или предоставянето на финансови средства или икономически ресурси, които са замразени на основание на последната разпоредба, когато в националното им право е предвидено заплащането на такса за вписване и фиксирана вноска при подаване на жалба за отмяна. Поради това с оглед на тези въпроси явно не е необходимо тълкуването на член 9 от посочения регламент, който се отнася до забраната за съзнателното или преднамереното участие в дейности, чийто предмет или ефект се състои в заобикалянето на мерките, посочени в член 2 от този регламент.

31 От друга страна, във въпросите си запитващата юрисдикция посочва обстоятелството, че съгласно националното право таксата за вписване и фиксираната вноска следва да се квалифицират като „данъци“, събирани от публичните органи, и тази квалификация е изтъкната от РКФР в спора по главното производство. Член 4, параграф 1, буква а) от Регламент № 269/2014 обаче предвижда освобождаването на замразени средства или достъп до тях за заплащането по-специално на данъци. В този контекст, макар с въпросите си запитващата юрисдикция да не е поискала конкретно тълкуването на посочената разпоредба, следва да се приеме, че тя е относима към отговора, който следва им да се даде.

32 Поради това следва да се приеме, че с въпросите си, които трябва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 4, параграф 1, букви а), б) и г) във връзка с член 2 от Регламент № 269/2014 , член 47 от Хартата и член 57, първа алинея ДФЕС трябва да се тълкува в смисъл, че в обхвата на тази разпоредба се включва освобождаването на определени замразени финансови средства или икономически ресурси или достъпа до определени замразени финансови средства или икономически ресурси във връзка с плащането на такса за вписване и на фиксирана вноска, чието заплащане се изисква съгласно националното право при подаването на жалба пред национална юрисдикция срещу национална мярка за прилагане на посочения регламент.

33 Съгласно член 4, параграф 1, буква б) от Регламент № 269/2014 компетентните органи на държавите членки могат, ако счетат за нужно, да разрешат освобождаването на определени замразени средства или икономически ресурси или достъпа до определени замразени средства или икономически ресурси, след като преценят, че въпросните средства или икономически ресурси са предназначени изцяло за плащане на разумни по размер професионални хонорари и за възстановяване на направени разходи, [свързани с предоставени правни услуги] [съгласно текста на разпоредбата на френски език].

34 В това отношение, може да се отбележи, подобно на белгийското правителство и на Комисията, че в текста на някои езици на разпоредбата, като например на английски и нидерландски език, се прави препратка не към „направени разходи, свързани с предоставени правни услуги“, както в текста на френски език, а към „направени разходи, свързани с предоставянето на правни услуги“.

35 Следователно, макар да изглежда, че текстът на същата разпоредба на френски език се отнася само до разходите, направени във връзка със заплащането на предоставени правни услуги, текстът на разпоредбата на други езици включва и свързаните с предоставянето на такива услуги разходи.

36 Съгласно съдебната практика обаче разпоредбите на правото на Съюза трябва да се тълкуват и прилагат по еднакъв начин, с оглед на текстовете, изготвени на всички езици на Съюза, и в случай на несъответствие между текстовете на различните езици въпросната разпоредба трябва да се тълкува в зависимост от общата структура и целите на правната уредба, от която е част (решение от 17 януари 2023 г. Испания/Комисия, C-632/20 P, EU:C:2023:28, т. 42 и цитираната съдебна практика).

37 В случая следва да се отбележи, че разпоредбите на член 4, параграф 1 от Регламент № 269/2014 трябва да се тълкуват с оглед на съображение 6 от него, където по-специално се уточнява, че посоченият регламент следва да се прилага съгласно основните права и принципите, признати от Хартата, и по-конкретно правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес.

38 В това отношение в сходния контекст на Регламент (ЕО) № 765/2006 на Съвета от 18 май 2006 година относно ограничителни мерки по отношение на Беларус (ОВ L 134, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 18, том 5, стр. 71), изменен с Регламент за изпълнение (ЕС) № 84/2011 на Съвета от 31 януари 2011 г. (ОВ L 28, стр. 17) и с Регламент (ЕС) № 588/2011 на Съвета от 20 юни 2011 г. (ОВ L 161, стр. 1), Съдът вече е приел, че когато се произнася по искане за освобождаване на замразени финансови средства на основание член 3, параграф 1, буква б) от Регламент № 765/2006,

компетентният национален орган прилага правото на Съюза. Следователно в съответствие с член 51, параграф 1 от Хартата той е задължен да я спазва (решение от 12 юни 2014 г., Peftiev, C-314/13, EU:C:2014:1645, т. 24).

39 С оглед на това следва да се подчертае, че основанието за освобождаване на замразени финансови средства или икономически ресурси по член 4, параграф 1, буква б) от Регламент № 269/2014 , независимо от езика на текста на посочената разпоредба, на който се прави позоваване, има за цел да улесни достъпа до правни услуги на лицата и образуванията, чиито средства са замразени, за да се гарантира защитата на техните интереси. Поради това посочената разпоредба трябва да се тълкува в съответствие с изискванията, произтичащи от член 47 от Хартата, в смисъл, че в резултат от замразяването на средства тези лица не могат да бъдат лишени от реален достъп до правосъдие (вж. в този смисъл решение от 12 юни 2014 г., Peftiev, C-314/13, EU:C:2014:1645, т. 25 и 26).

40 По-конкретно може да се припомни, че съгласно член 47, втора алинея, второ изречение от Хартата всеки има възможността да бъде съветван, защитаван и представляван.

41 Ето защо член 4, параграф 1, буква б) от Регламент № 269/2014 трябва да се тълкува с оглед на посочената разпоредба от Хартата в смисъл, че тъй като се отнася общо до „плащане на разумни по размер професионални хонорари и за възстановяване на направени разходи, свързани с предоставянето на правни услуги“, в неговия обхват може да се включат и всички разходи, които са направени, за да може лице, образувание или орган, чиито средства са замразени, да бъде представлявано пред съд.

42 При това положение плащането на такса за вписване и на фиксирана вноска при подаване на жалба пред съд не може да се счита за разход, който е направен, за да може лице, образувание или орган да бъде представлявано пред съд.

43 Всъщност действително препратката към „плащане на разумни по размер професионални хонорари и за възстановяване на направени разходи, свързани с предоставянето на правни услуги“, сочи, че изразът „възстановяване на направени разходи, свързани с предоставянето на правни услуги“ обхваща разходите, които са различни от професионалните хонорари и могат да бъдат начислени на лицето, образуванието или органа, прибегнали с оглед на осъществяване на представителство пред съд до услугите на адвокат или на друг оправомощен за тази цел правоспособен юрист.

44 Заплащането обаче на такса за вписване и на фиксирана вноска, като посочените от запитващата юрисдикция в отправените въпроси, не съответства нито на плащане на професионални хонорари, нито на направени разходи за покриване на суми, различни от професионалните хонорари, които могат да бъдат начислени на лицето, образуванието или органа, прибегнали с оглед на осъществяване на представителство пред съд до услугите на адвокат или на друг оправомощен за тази цел правоспособен юрист.

45 Всъщност, от една страна, Съдът е постановил, че дейностите, до които се отнася понятието „правни консултации“ по смисъла на член 5н, параграф 2 от Регламент на Съвета (ЕС) № 833/2014 от 31 юли 2014 година относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна (ОВ L 229, 2014 г., стр. 1), изменен с Регламент (ЕС) 2022/1904 на Съвета от 6 октомври 2022 година (ОВ L 259 I, 2022 г., стр. 3), се различават ясно от тези, които трябва да упражняват публичните органи или всяка друга

структура, натоварена от държавата да изпълнява, под контрола на посочените органи, задача от общ интерес и на която за тази цел са предоставени определени обвързващи правомощия по отношение на гражданите. Всъщност тези публични органи нямат за задача да предоставят услуги, състоящи се в даване на становища по правни въпроси на лица с цел подкрепа или защита на конкретните интереси на тези лица (решение от 5 септември 2024 г., Jemerak, C-109/23, EU:C:2024:681, т. 41).

46 От друга страна, както е видно от акта за преюдициално запитване, поставените въпроси се отнасят до положение, при което такава такса за вписване и фиксирана вноска са наложени от националното право не защото физическото или юридическото лице, образувание или орган ползва услугите на адвокат, а защото физическото или юридическото лице, образувание или орган подава жалба пред съответната юрисдикция. Следователно при това положение посочената такса за вписване и фиксираната вноска могат да бъдат начислявани на жалбоподателя, независимо от това дали той е представляван от адвокат, или от друг оправомощен за тази цел правоспособен юрист.

47 За сметка на това следва да се отбележи, че в член 4, параграф 1, буква а) от Регламент № 269/2014 под формата на пример за освобождаване или достъп до средства или икономически ресурси, които са необходими за задоволяване на „основните нужди“ на физическите или юридическите лица, образувания или органи, чиито средства са замразени, изрично е включено такова освобождаване или достъп във връзка със „заплащане“ на „данъци“.

48 В това отношение, от една страна, следва да се приеме, че посоченото в тази разпоредба „заплащане“ на „данъци“ като форма на разходи, „необходими за задоволяване на основните нужди“ на физическите и юридическите лица, образувания и органи, при липсата на друго уточнение следва да се тълкува като отнасящо се до заплащане на всяка задължителна вноска, която те дължат във връзка с финансирането на публичните разходи.

49 От друга страна, що се отнася до израза „необходими за задоволяване на основните нужди“, съдържащ се в член 4, параграф 1, буква а) от Регламент № 269/2014, следва да се отбележи, че видно от съображение 6 от този регламент, изразът трябва да се тълкува в смисъл, че се отнася по-специално до разходите, необходими за да се гарантира спазването на основните права на посочените физически и юридически лица, образувания и органи, в това число правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес, защитени с член 47 от Хартата.

50 Поради това такса за вписване и фиксирана вноска, като посочените в поставените въпроси, които трябва да се заплатят от такова физическо или юридическо лице, образувание или орган във връзка с подаването на жалба за отмяна на решение за прилагане на Регламент № 269/2014, с което е отхвърлено искане за освобождаване на средствата, трябва да се считат за „данъци“ по смисъла на член 4, параграф 1, буква а) от този регламент, чието плащане е необходимо за задоволяване на техните „основни нужди“ по смисъла на посочената разпоредба.

51 Това тълкуване не се опровергава от обстоятелството, че съгласно член 47, трета алинея от Хартата на лицата, които не разполагат с достатъчно средства, се предоставя правна помощ, доколкото тази помощ е необходима, за да се осигури реален достъп до правосъдие.

52 Всъщност, не би могло да се счита, че поради замразяване на финансовите средства на дадено физическо или юридическо лице, образувание или орган, включено в списъка, съдържащ се в приложение I към Регламент № 269/2014, или на свързано с него лице или образувание, което трябва да подаде жалба по съдебен ред, чието поддържане в регистъра на сезираната юрисдикция е обвързано с плащане на задължителна вноска, има ниски доходи, а напротив, това лице трябва за целта да поиска освобождаването на някои от средствата, ако са изпълнени всички предвидени в член 4, параграф 1, буква а) от този регламент условия. Сама по себе си посочената разпоредба не допуска компетентният национален орган да откаже разрешение за освобождаването на финансови средства, поради това че такова лице би могло да поиска правна помощ (вж. по аналогия решение от 12 юни 2014 г., Peftiev, C-314/13, EU:C:2014:1645, т. 31).

53 Що се отнася до член 4, параграф 1, буква г) от посочения регламент, тълкуването му явно не е необходимо предвид констатацията в точка 50 от настоящото съдебно решение, че плащането на такса за вписване и на фиксирана вноска би могло да попадне в приложното поле на член 4, параграф 1, буква а) от този регламент.

54 С оглед на всички изложени по-горе съображения на поставените въпроси следва да се отговори, че член 4, параграф 1, буква а) от Регламент № 269/2014 във връзка с член 47 от Хартата трябва да се тълкува в смисъл, че в обхвата на тази разпоредба се включва освобождаването на определени замразени финансови средства или икономически ресурси или достъпа до определени замразени финансови средства или икономически ресурси във връзка с плащането на такса за вписване и на фиксирана вноска, чието заплащане се изисква съгласно националното право при подаването на жалба пред национална юрисдикция срещу национална мярка за прилагане на посочения регламент.

По съдебните разноски

55 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

Поради изложените съображения Съдът (десети състав) реши:

Член 4, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) № 269/2014 на Съвета от 17 март 2014 година относно ограничителни мерки по отношение на действия, подкопаващи или застрашаващи териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна, изменен с Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1985 на Съвета от 20 октомври 2022 г., във връзка с член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз

трябва да се тълкува в смисъл, че

в обхвата на тази разпоредба се включва освобождаването на определени замразени финансови средства или икономически ресурси или достъпа до определени замразени финансови средства или икономически ресурси във връзка с плащането на такса за вписване и на фиксирана вноска, чието заплащане се изисква съгласно националното

право при подаването на жалба пред национална юрисдикция срещу национална мярка за прилагане на посочения регламент.

Подписи